

Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.

इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए।

Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 23 & 24) of this Test Booklet.

इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 23 व 24) पर दिए गए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें।

For instructions in Tibetan see Page 2 of this booklet. / तिब्बतन में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें।

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer EITHER Part IV (Language I) OR Part V (Language II) in TIBETAN language, but NOT BOTH. 2. Candidates are required to answer Parts I, II, III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them. 3. Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately. 4. Use Blue/Black Ball Point Pen only for writing particulars on this page/markings responses in the Answer Sheet. 5. The CODE for this Language Booklet is D. Make sure that the CODE printed on Side-2 of the Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet. 6. This Test Booklet has two Parts, IV and V consisting of 60 Objective Type Questions, and each carries 1 mark : Part IV : Language I – (Tibetan) (Q. Nos. 91 – 120) Part V : Language II – (Tibetan) (Q. Nos. 121 – 150) 7. Part IV contains 30 questions for Language I and Part V contains 30 questions for Language II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Tibetan language have been given. In case the language(s) you have opted for as Language I and/or Language II is a language other than Tibetan, please ask for a Supplement (Language) Test Booklet of D Code that language. The languages being answered must tally with the languages opted for in your Application Form. No change in languages is allowed. 8. Candidates are required to attempt questions in Language II (Part V) in a language other than the one chosen as Language I (Part IV) from the list of languages. 9. Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same. 10. The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.	1. यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो या तो भाग IV (भाषा I) या भाग V (भाषा II) तिब्बतन भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन दोनों नहीं। 2. परीक्षार्थी भाग I, II, III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से। 3. अंग्रेजी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं। भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं। 4. इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए केवल नीले/काले बॉल पॉइंट पेन का प्रयोग करें। 5. इस भाषा पुस्तिका का कोड D है। यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का कोड, उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 एवं मुख्य प्रश्न पुस्तिका पर छपे कोड से मिलता है। अगर यह भिन्न हो तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ। 6. इस परीक्षा पुस्तिका में दो भाग IV और V हैं, जिनमें 60 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, तथा प्रत्येक 1 अंक का है : भाग IV : भाषा I – (तिब्बतन) (प्रश्न सं. 91 – 120) भाग V : भाषा II – (तिब्बतन) (प्रश्न सं. 121 – 150) 7. भाग IV में भाषा I के लिए 30 प्रश्न और भाग V में भाषा II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं। इस परीक्षा पुस्तिका में केवल तिब्बतन भाषा से सम्बन्धित प्रश्न दिए गए हैं। यदि भाषा I और/या भाषा II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) तिब्बतन के अलावा है/हैं, तो कृपया D कोड वाली उस भाषा वाली परिशिष्ट (भाषा) परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए। जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए। भाषाओं का परिवर्तन अनुमत्य नहीं है। 8. परीक्षार्थी भाषा II (भाग V) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा I (भाग IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो। 9. रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें। 10. सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें। अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें। उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है।

Name of the Candidate (in Capital Letters) : _____

परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) : _____

Roll Number (अनुक्रमांक) : in figures (अंकों में) _____

: in words (शब्दों में) _____

Centre of Examination (in Capital Letters) : _____

परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) : _____

Candidate's Signature : _____ Invigilator's Signature : _____

परीक्षार्थी के हस्ताक्षर : _____ निरीक्षक के हस्ताक्षर : _____

Facsimile signature stamp of Centre Superintendent _____

འཛིན་པ་ལྟེན་པ་བྱ་ངོ་བྱངས་ 24 ཡོད།

MAK-23-I

ཆུགས་དབང་ཏུགས།

ཇི་ཞོག་I

ཇི་ཞོག་། IVདང་V(བོད་སྐད་ཁ་སྐོང་ས།)

D

ཕྱགས་སྒོ་པར་རྒྱུ་ལམ་སྟོན།

(དེའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཡོད་པའི་ལམ་སྟོན་བོད་སྐད་ཏུ་བསྒྱུར་བ་གཤམ་གསལ།)

- १) ཇི་དེ་བ་འདི་ཁ་སྐོང་ས། རྒྱལ་ས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚན་བ་བཞི་བའི་སྐད་ཡིག་དང་པོ་འཕྲ། ཡང་ན། ཚན་བ་ལྔ་བའི་སྐད་ཡིག་གཉིས་
 བ་ཡིན་བ་མ་གཏོགས། ཚན་བ་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་མིན།
 २) རྒྱལ་ས་སྤྱོད་བར་ཚན་བ་དང་པོ། གཉིས་བ། གསུམ་བའི་ལན་གྱི་བྱི་བ་གཙོ་བོ་དེ་དག་ཡིན།
 ३) དེ་ཁྱིམ་སྐད་དང་ཉིན་རྒྱུ་ཆེ། ཚན་བ་བཞི་བ་དང་། ལྔ་བ་རྒྱལ་ས་དེ་བ་ནང་གསལ་ཁ་སྐོང་ས། སྐད་ཡིག་གཞན་ཆང་མ་
 མོགས་སུ་ཡོད།
 ༤) ལྷག་ཆ་སྤོན་པོ་ཡི་འཕོལ་སྤྱལ་གིས་འབྲིས་དགོས།
 ༥) རྒྱལ་ས་ཤོག་(D)ལྷེ་ཡི་ཁྲིངས་གཏོགས་རྣམས་ཡིད་ལ་ངེས་བར་བྱས་ནས་མདུན་ཤོག་གཉིས་བའི་དབར་བསྐྱེད་བྱི་བ་
 དངོས་དེ་ཁ་སྐོང་ས། སྐད་ཡིག་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། གལ་ཏེ་གཅིག་མཚུངས་མེད་ན་ལམ་སངས་ཡིག་ཆད་དོད་མ་
 བར་ཞུས་ཏེ་རང་གི་ཁ་སྐོང་ས་འི་བའི་དེ་བ་དེ་ལེན་དགོས།
 ༦) རྒྱལ་ས་དེ་བ་འདི་ལ་ཚན་བ་བཞི་བ་དང་ལྔ་བ་སོ་སོར་ཡོད། ཇི་ཐུང་བྱལ་ཅུ་ཡོད་བར་བྱི་བ་དེར་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་དེ་ཡོད།
 ༧) སྐད་ཡིག་གི་ཚན་བ་བཞི་བར་བྱི་བ་ ༣༠ ཡོད་བ་དེ་སྐད་ཡིག་དང་མཉེ་ཆེད་ཡིན། ཚན་བ་ལྔ་བ་ལ་བྱི་བ་ ༣༠ ཡོད་བ་དེ་
 སྐད་ཡིག་གཉིས་བའི་ཆེད་ཡིན། ཇི་མཛོད་དེ་བ་ཆུང་འདི་བོད་སྐད་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན། གལ་སྲིད་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐད་ཡིག་
 དང་པོ་དང་གཉིས་བ་གང་རུང་བདམས་བ་ཡིན་ན། དེ་རང་གིས་སྐད་ས་བའི་འགྲེངས་ཤོག་ལྟར་མེད་ན་ཡིག་རྒྱལ་ས་དོ་
 དམ་བར་ལམ་སངས་སྐྱེད་གསེང་ཞུ་དགོས།
 ༨) རྒྱལ་ས་སྤྱོད་པས་ཚན་བ་ལྔ་བ། སྐད་ཡིག་གཉིས་བ་ལས་གཞན་སྐད་ཡིག་དང་པོའི་ཚན་བ་བཞི་བ་ནས་འདེམས་དགོས།
 ༩) མེན་མི་ཆེད་ཤོག་བྱ་སྤོང་བ་གཞན་དུ་ཡོད།
 ༡༠) རང་གི་བྱི་བའི་ལན་རྣམས་OMRའི་ལན་ཤོག་ལྷེ་ནང་འབྲི་དགོས། འབྲི་བསྐྱབ་ཆེད་དཀར་བསྐྱབ་བེད་སྤྱོད་མི་ཆོག

ཡིག་ཆེན་གྱི་ནང་དུ་མིང་བྲིས།

མིང་གཞུང་ཡང་གྲངས། (ཡང་གི་འཛིན་པ།) _____

མིང་གཞུང་ཨང་གྲངས། (ཡི་གེའི་ཐོག) _____

ཡིག་ཆེན་དུ་ཡིག་ཆ་དྲུག་གི་ཁ་བྱང་།

ཕྱགས་སྒྲིག་པའི་མཆན་ཉགས། _____ རོ་དམ་པའི་མཆན་ཉགས། _____

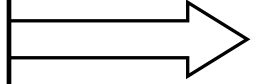
དབྱུང་ཡིག་སྐྱུག་ས་དོ་དམ་པའི་དམ་ཕྱག་དང་མཆོན་རྟགས། _____

ཡིག་རྒྱུགས་བས་སྡེ་ཚན་བཞི་བ་ ༩༡-༡༢༠ གཞུགས་སྤྱོད་
བདམས་ཡོད་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་ཕོ་ཁོ་ན་ཡིན་དགོས།

Candidates should answer questions
from the following Part – IV

(Question no. 91-120) only if they have
opted for **Tibetan** as Language-I.

ཚན་པ། བཞི་པ། PART-IV
སྐད་ཡིག་དང་སྒྲིག་ (LANGUAGE-I)
TIBETAN

གཤམ་གསལ་སྒྲན་དག་ཆིགས་བཅད་ནི་བ་ལས་ལན་འོས་བ་དེ་འདོམས་དགོས།

།དམ་པ་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་གྱུར་ན།	།དོན་གྲུབ་པ་དང་བདེ་སྲིད་འཛོལ།
།ཁོར་བུ་རྒྱལ་མཆན་ཅེར་མཆོད་ན།	།ཡུལ་ཕྱོགས་དགེ་ཞེས་མཁས་རྣམས་སྒྲོགས།
།དམ་པ་སྒྲིག་པ་རྩལ་ཡང་སྤོང་།	།དམན་རྣམས་ཆེན་པོ་འདྲ་དེ་ལྟར་མིན།
།ཞོ་ལ་རྩལ་ཐན་འབྱར་བ་སེལ།	།ཆང་ལ་པལས་ཀྱང་སྒྲག་པར་འདེབས།
།གསོན་ཆེ་སྒྲན་གྲགས་དགའ་བའི་རྒྱ།	།འཛིག་ཏེན་གཞན་དུ་བསོད་ནམས་དགའ།
།དེ་གཉིས་མེད་པའི་ཁོར་ཙམ་གྱིས།	།མཁས་རྣམས་དགའ་བ་བསྐྱེད་མི་བྱས།

91. སྐྱེ་བོ་དམ་པ་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་ན་པན་ཐོགས་གང་ཡོད་དམ།

- (1) གཞན་པན་དང་བྱམས་པ་འཛོལ་བར་བྱེད།
- (2) དངོས་གྲུབ་དང་དཔལ་འབྱོར་འཛོལ་བར་བྱེད།
- (3) དོན་གྲུབ་པ་དང་བདེ་སྲིད་འཛོལ་བར་བྱེད།
- (4) ཆིག་བསྐྱེད་དང་བདེ་སྲིད་འཛོལ་བར་བྱེད།

92. ཁོར་བུ་རྒྱལ་མཆན་ཅེར་མཆོད་ན་གང་ཡོད་དམ།

- (1) ཁོར་བུ་རྒྱལ་མཆན་ཅེར་མཆོད་ན་ཡུལ་དུ་དགེ་བ་འབྱུང་བ་བཤད།
- (2) ཁོར་བུ་རྒྱལ་མཆན་ཅེར་མཆོད་ན་མི་དགེ་ལས་རྣམས་བསྒྲོག་པར་བྱེད།
- (3) ཁོར་བུ་རྒྱལ་མཆན་ཅེར་མཆོད་ན་བར་ཆད་བསྒྲོག་པར་བྱེད།
- (4) ཁོར་བུ་རྒྱལ་མཆན་ཅེར་མཆོད་ན་ཡུལ་དུ་ལོ་ཏྲག་བཟང་པོ་སྐྱེས་པ་ཡིན།

93. སྐྱེ་བོ་དམ་པས་སྒྲིག་པ་རྩལ་ཡང་སྤོང་ན་སྐྱེ་བོ་དམན་པས་གང་བྱེད་དམ།

- (1) སྐྱེ་བོ་དམན་པས་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྒྲིག་པར་མི་འཛིན་པ་བྱེད།
- (2) སྐྱེ་བོ་དམན་པས་ཀྱང་དགེ་བ་སྒྲུབ་པར་མི་བྱེད་པ་ཡིན།
- (3) སྐྱེ་བོ་དམན་པས་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་འདྲ་སྤོང་བར་མི་བྱེད་པ་ཡིན།
- (4) སྐྱེ་བོ་དམན་པས་སྒྲིག་པ་ཆེན་པོ་དེ་སྤོང་བར་མི་བྱེད་པ་ཡིན།

94. ཞོ་ལ་གང་འབྱར་བ་སེལ་བར་བྱེད་དམ།

- (1) ཞོ་ལ་རྩལ་སྒྲན་འབྱར་བ་སེལ།
- (2) ཞོ་ལ་གད་རྟིགས་འབྱར་བ་སེལ།
- (3) ཞོ་ལ་སྒྲ་སེར་འབྱར་བ་སེལ།
- (4) ཞོ་ལ་ཐལ་བ་འབྱར་བ་སེལ།

95. ཆང་ལ་གང་ལྷག་པར་འདེབས་པར་བྱེད་དམ།

- (1) ཆང་ལ་སྒྲན་ལྷག་པར་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།
- (2) ཆང་ལ་མེ་ཉོག་ལྷག་པར་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།
- (3) ཆང་ལ་ཐབས་ལྷག་པར་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།
- (4) ཆང་ལ་ཆང་ཅི་ལྷག་པར་འདེབས་པར་བྱེད་པ་ཡིན།

96. མ་ཉི་ལྷོ་ལ་གང་འབྱུང་བར་འདོད་དམ།

- (1) དཔལ་འབྱོར་དགའ་བར་འདོད་པ་ཡིན།
- (2) མ་ཐུན་ལམ་འད་དགའ་བར་འདོད་པ་ཡིན།
- (3) སྐད་གྲགས་དགའ་བར་འདོད་པ་ཡིན།
- (4) སྒྲན་གྲགས་དགའ་བར་འདོད་པ་ཡིན།

ལམ་སྟོན། ག་ཤམ་གསལ་བརྗོད་པ་སྟོན་པ་དང་དེ་ལོག་ཅི་བ་(97-105)ལ་འོས་བཤི་ལན་འདོམས།

༡། །འཛིག་རྟེན་གྱི་གཏམ་དཔེར། ཁངས་ཐོག་ཆེན་རང་མགོ་རང་གིས་བརྒྱུང་ཟེར་བ་མཛོན་རྟགས་གྱི་ཆེད་(NCERT)ཀྱི་གར་
 རྒྱལ་ཡོངས། ཆེས་མཐོའི་ཤེས་ཡོན། ཉམས་ཞིབ་སྒྲན་ཁང་གི་གཞི་རིམ་སློབ་གྲུའི་སྟོན་པ་ཆོག་མཆོད་ནས་སྟོན་པའི་བྱིས་པའི་སྒྱུར་
 དེབ་ནང་། རྒྱ་གར་ཆར་ཆུ་ཆེ་བའི་དུས་ཞིང་ཆུ་རྒྱས་ཏེ་རྒྱ་མཆོའི་ཆུ་དང་འབྲེས་སྐབས་རྒྱ་མཆོའི་རུ་སྐལ་ཞིག་ཞིང་ཆུར་བྱིང་སྟེ་
 ཞིང་གི་དཀྱིལ་དུ་སྐྱེའོ། ཉམས་ཞིག་ཆར་ཆུ་ཆད་ནས་མཁའ་སྟོང་སངས་ཀྱིས་ཉི་མའི་ཆ་ཐོད་ཆེ་བས་ཞིང་ཆུ་ཆམས། ཆུ་མེད་པས་
 རྒྱ་མཆོའི་རུ་སྐལ་འགོ་མ་ཤེས་པར་ཞིང་ཐང་དུ་ལུས་པ་ཉི་མའི་ཀྱི་ཉིས་ཀྱི་སྟོང་པའི་ལོག་ཏུ་སྟོང་དུས་མཐོང་། སོ་རོག་གིས་རུ་སྐལ་ལ་
 རོགས་བྱ་འདོད་ཀྱིས་རུ་སྐལ་ལ་གང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཅིས་པར། རུ་སྐལ་གྱིས་ང་རྒྱ་མཆོའི་ཆུ་ནང་རྒྱལ་གྱི་ཆོད་དེ་ཡོད་སྐབས་
 ཆར་ལྷགས་ཆེ་བས་ཏ་མ་གོ་བ་རྒྱ་མཆོའི་ཆུ་དང་ཞིང་ཆུ་འབྲེས་པའི་དབང་གིས་ང་ཞིང་ཐང་དུ་ལུས། ད་ལྟ་ཞིང་ཆུ་ཆམ་པས་འགོ་མ་
 ཤེས་པ་ཉི་རྒྱུ་འགྲུག་བསྐྱད་ཡོད་ཅེས་སྒྲུས། སོ་རོག་གིས་ཁྱེད་སྟོན་འགྲོད་མ་བྱེད་ངས་ཁྱོད་རྒྱ་མཆོར་སྐྱེལ་ཆོག་ཟེར་ནས། སོ་རོག་
 གཞན་ཞིག་དང་གོགས་ཀྱིས་སིང་རྒྱག་མཐའ་གཉིས་ནས་སོ་རོགས་ཀྱིས་མཆུས་བཟུང་། དབྱུག་པ་དཀྱིལ་ནས་རུ་སྐལ་ལ་བཟུང་དུ་
 བཅུགས་ཏེ་ནས་མཁའ་འཕྱར་འགོ་བ་ཞིང་པ་ཆོས་མཐོང་ནས་སོ་རོག་གི་རིག་པ་ལ་ལྟོས་དང་ཞེས་སྐད་བརྒྱབ་པ་རུ་སྐལ་གྱིས་ཐོས་པས།
 རུ་སྐལ་གྱིས་དེ་ལྟར་རིག་པ་ངས་བྱས་སོ་ཟེར་རྒྱུར་ཁ་འདངས་པས། རུ་སྐལ་ས་ལ་ལྟང་ནས་ཤི་བཤོ།

97. NCERTཟེར་བ་དེ་མོད་སྐད་ཐོག་གང་ཟེར་དགོས་སམ།

- (1) རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཤེས་ཡོན་སྤངས་འཛིན་གྱི་སྤྱན་ཁང་ཟེར་དགོས།
- (2) རྒྱ་གར་གྱི་ཤེས་ཡོན་ཉམས་ཞིབ་ལྷན་སྐྱོང་ཁང་ཟེར་དགོས།
- (3) རྒྱལ་ཡོངས་ཆེས་མཐོའི་ཤེས་ཡོན་ཉམས་ཞིབ་ལྷན་ཁང་ཞེས་ཟེར་དགོས།
- (4) རྒྱལ་ཁབ་གྱི་ཉམས་ཞིབ་ལྷན་ཁང་ཞེས་ཟེར་དགོས།

98. རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་ལྷན་གྱི་སློབ་དཔེ་གང་ནས་གཏན་འཁེབས་གནང་གི་ཡོད་དམ།

- (1) NCERTཁྱབ་ཁོངས་སློབ་ལྷན་གྱི་སློབ་དཔེ་ཆོག་ས་ཁུང་ནས་གཏན་འཁེབས་གནང་གི་རེད།
- (2) NTAཁྱབ་ཁོངས་སློབ་ལྷན་གྱི་སློབ་དཔེ་ཆོག་ས་ཁུང་ནས་གཏན་འཁེབས་གནང་གི་རེད།
- (3) NNSICཁྱབ་ཁོངས་སློབ་ལྷན་གྱི་སློབ་དཔེ་ཆོག་ས་ཁུང་ནས་གཏན་འཁེབས་གནང་གི་རེད།
- (4) UGCཁྱབ་ཁོངས་སློབ་ལྷན་གྱི་སློབ་དཔེ་ཆོག་ས་ཁུང་ནས་གཏན་འཁེབས་གནང་གི་རེད།

99. རྒྱ་གར་ནང་ཁོང་ཚུ་ག་དུས་རྒྱ་ས་ལྟོ་ཡི་ཡོད་དམ།

- (1) རྒྱ་གར་གྲང་ངར་ཆེ་བའི་དུས་སུ་ཁོང་ཚུ་རྒྱ་ས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
- (2) རྒྱ་གར་རྒྱང་ལྟོ་ཆེ་བའི་དུས་སུ་ཁོང་ཚུ་རྒྱ་ས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
- (3) རྒྱ་གར་ཆར་ཆུ་ཆེ་བའི་དུས་སུ་ཁོང་ཚུ་རྒྱ་ས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
- (4) རྒྱ་གར་ཆ་བ་ཆེ་བའི་དུས་སུ་ཁོང་ཚུ་རྒྱ་ས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

100. རྒྱ་ས་སྤལ་དེ་གང་ནས་ཁོང་ཚུའི་ནང་སླེབས་སམ།

- (1) རྒྱ་ས་སྤལ་དེ་རྒྱ་གར་ཁོང་ཚུའི་ནང་སླེབས་པ་རེད།
- (2) རྒྱ་ས་སྤལ་དེ་རྒྱ་མཆོ་ནས་ཁོང་ཚུའི་ནང་སླེབས་པ་རེད།
- (3) རྒྱ་ས་སྤལ་དེ་གངས་ཁུང་ནས་ཁོང་ཚུའི་ནང་སླེབས་པ་རེད།
- (4) རྒྱ་ས་སྤལ་དེ་སྐམ་ས་ནས་ཁོང་ཚུའི་ནང་སླེབས་པ་རེད།

101. ཆར་ཚུ་ཆད་ནས་མཁའ་ལྷོ་སངས་ཀྱིས་ཉི་མའི་ཆ་དོད་ཆེ་བའི་སྐབས་རུས་སྤལ་དེ་གང་བྱས་སམ།

- (1) དེ་སྐབས་ཚུ་མེད་པས་རྒྱ་མཚོའི་རུས་སྤལ་འགྲོ་མ་ཤེས་པར་ཞིང་ཐང་དུ་ལུས་པ་རེད།
- (2) དེ་སྐབས་གང་རར་ཆེ་བས་རྒྱ་མཚོའི་རུས་སྤལ་འགྲོ་མ་ཤེས་པར་ཞིང་ཐང་དུ་ལུས་པ་རེད།
- (3) དེ་སྐབས་ས་སྐྱམ་པས་རྒྱ་མཚོའི་རུས་སྤལ་འགྲོ་མ་ཤེས་པར་ཞིང་ཐང་དུ་ལུས་པ་རེད།
- (4) དེ་སྐབས་རྒྱུང་འཇུག་ཆེ་བས་རྒྱ་མཚོའི་རུས་སྤལ་འགྲོ་མ་ཤེས་པར་ཞིང་ཐང་དུ་ལུས་པ་རེད།

102. རུས་སྤལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱི་ལོ་མཐོང་ངམ།

- (1) རུས་སྤལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དེ་མོ་རོག་གིས་མཐོང་བ་རེད།
- (2) རུས་སྤལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དེ་བྱ་རྒྱུད་ཀྱིས་མཐོང་བ་རེད།
- (3) རུས་སྤལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དེ་བྱ་རོག་གིས་མཐོང་བ་རེད།
- (4) རུས་སྤལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་པ་དེ་སྤྱལ་རོན་གིས་མཐོང་བ་རེད།

103. མོ་རོག་གིས་རུས་སྤལ་ལ་རོགས་པ་དེ་ལྟར་བྱས་སམ།

- (1) སྤྱལ་རོན་གཉིས་ཀྱིས་དབྱུག་པའི་མཐའ་གཉིས་ནས་སྤྲེག་སྤྲེད་ཀྱིས་རུས་སྤལ་ཟེན་དུ་བརྟུག་རྒྱ་མཚོར་འཕྱར།
- (2) འང་ཁུ་གཉིས་ཀྱིས་དབྱུག་པའི་མཐའ་གཉིས་ནས་སྤྲེག་སྤྲེད་ཀྱིས་རུས་སྤལ་ཟེན་དུ་བརྟུག་རྒྱ་མཚོར་འཕྱར།
- (3) མོ་རོག་གཉིས་ཀྱིས་དབྱུག་པའི་མཐའ་གཉིས་ནས་སྤྲེག་སྤྲེད་ཀྱིས་རུས་སྤལ་ཟེན་དུ་བརྟུག་རྒྱ་མཚོར་འཕྱར།
- (4) བྱ་རོག་གཉིས་ཀྱིས་དབྱུག་པའི་མཐའ་གཉིས་ནས་སྤྲེག་སྤྲེད་ཀྱིས་རུས་སྤལ་ཟེན་དུ་བརྟུག་རྒྱ་མཚོར་འཕྱར།

104. རུས་སྤལ་དེ་ལྟར་ས་ལ་ལྷུང་ངམ།

- (1) རུས་སྤལ་རུས་པ་རྒྱུང་བས་ས་ལ་ལྷུང་བ་རེད།
- (2) རུས་སྤལ་འཛིགས་སྐྱག་ཆེ་བས་ས་ལ་ལྷུང་བ་རེད།
- (3) རུས་སྤལ་ཁེངས་དྲེག་ཆེ་བས་ས་ལ་ལྷུང་བ་རེད།
- (4) རུས་སྤལ་ང་རྒྱལ་ཆེ་བས་ས་ལ་ལྷུང་བ་རེད།

105. མོ་རོག་གིས་རུས་སྤལ་གནས་གང་དུ་སྐྱེལ་ཆོག་ཅེས་ཟེར་ཡོད།

- (1) རྒྱ་མཚོ་རུ་སྐྱེལ་ཆོག་ཅེས་ཟེར་ཡོད།
- (2) ཚུ་ཡུར་དུ་སྐྱེལ་ཆོག་ཅེས་ཟེར་ཡོད།
- (3) ཁོ་མ་པ་རུ་སྐྱེལ་ཆོག་ཅེས་ཟེར་ཡོད།
- (4) ཚུ་ཐིང་དུ་སྐྱེལ་ཆོག་ཅེས་ཟེར་ཡོད།

གཤམ་གསལ་འབྲིང་ཐབས་ཀྱི་བརྒྱུ་ལས་གཞིའི་གོ་དོན་ཆེད་.....།

106. སློབ་འབྲིང་སློབ་ཀྱི་ལས་གཞིའི་གོ་དོན་ཆེད་.....།

- (1) སློབ་བའི་སློབ་ཆན་ནང་བཅུག་པ་དང་། དེ་དག་ལ་སེམས་ཤུགས་སྤར་བ།
- (2) སློབ་དེབ་ནང་གི་བཞུགས་པའི་སློབ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་འདྲ་བར་བརྒྱུ་བ།
- (3) སློབ་པའི་སློབ་ཀྱི་ལས་ཞིབ་འཇུག་
- (4) ཆིག་གཞི་དགའ་བ་དང་། ཆིག་གི་འགྲོས་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་གང་ཡིན་པའི་འཛིན་བྱེད་བཅུག་པ།

107. གཤམ་གསལ་སྐད་ཡིག་དང་པོའི་དགོས་མཁའི་སྡེ་ཆན་ནི།

- (1) དབྱངས་སྒྲ་གདངས་- རང་གིས་སྡེ་ཆན་-སྤྱ་གྲུ་ལོ་ན་ཆུང་བའི་སྒྲ་གདངས་- ཆིག་གཉིས་ལྡན་- དོན་སྟོན་དོན་བསྟུས།
- (2) དབྱངས་སྒྲ་གདངས་- རང་གིས་སྡེ་ཆན་- ཆིག་གཉིས་ལྡན་- དོན་སྟོན་དོན་བསྟུས།
- (3) དབྱངས་སྒྲ་གདངས་(Cooing)སྤྱ་གྲུ་ལོ་ན་ཆུང་བའི་སྒྲ་གདངས་(Babbling)རང་གིས་སྡེ་ཆན་
(Holophrasic stage) དོན་སྟོན་དོན་བསྟུས་(Telegraphic speech) ཆིག་གཉིས་ལྡན་(Two
word stage)
- (4) དབྱངས་སྒྲ་གདངས་-སྤྱ་གྲུ་ལོ་ན་ཆུང་བའི་སྒྲ་གདངས་- ཆིག་གཉིས་ལྡན་- དོན་སྟོན་དོན་བསྟུས་- རང་གིས་སྡེ་ཆན་

108. བཞུགས་ཀྱི་འགྲོ་སྐབས་དང་། སྤྱི་ཆིག་ལས་གཞན་པ་སྐད་ཡིག་ཡོངས་དང་། ཉེ་བའི་བསམ་སྒྲོམ་.....།

- (1) སློབ་བཞུགས་པ། (Electric approach)
- (2) ཇེས་སྤྱད་པ་གཉེན་གཞུགས་པ། (Deductive approach)
- (3) ཉེ་བའི་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ། (Top-down approach)
- (4) འོག་སྤྱོད་ཉེ་བར་སྤྱོད་པ། (Bottom-up approach)

109. དགོ་ཆེན་ནས་ཡིག་ཚད་ཀྱི་ལམ་ནས་སློབ་མ་སྟོ་བ་ངོས་འཛིན་གནང་སྟངས་ནི།

- (1) བྱ་བ་འབྲས་ཆེ་བའི་ཡིག་ཚད། (Achievement test)
- (2) འཛོལ་ཐང་གི་ཡིག་ཚད། (Aptitude test)
- (3) བརྟག་དབྱེད་ཀྱི་ཡིག་ཚད། (Diagnostic test)
- (4) བྱ་བ་ཆེ་བའི་ཡིག་ཚད། (Proficiency test)

110. སྤྱ་གུ་གང་ཞིག་སློབ་མ་བྱུང་འབྲེལ་དང་། སྤྱེ་ཆོན་རུ་ཁག་ནང་འཛུལ་ཞུགས་གང་སྤྱབ་བྱས་ཀྱང་འབྲི་རྒྱལ་ས་ཐོག་མང་ཡག་པོ་མི་ལོན་པར་བྱེད་རང་དགོ་ཆེན་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་སློབ་མར་རོགས་བྱ་དགོས་པ་ནི།

- (1) བ་མ་ལ་ཁོ་བ་ལ་ཤེས་ཡོན་ཐོག་རོགས་དགོས་པའི་རེ་འདུན་བྱེད་དགོས།
- (2) ཁོ་ཡར་རྒྱས་ཡོང་ཆེད་སྤྱ་མ་སྤྱད་དེ་རང་སྦྱོང་སྤྱད་དགོས།
- (3) ཁོ་ཡི་སྤྱི་ཚོགས་འབྲེལ་གཞུགས་བྱས་པར་བསྟོད་བསྐྱེད་གཏོང་དགོས།
- (4) སྤྱ་གུའི་མ་མར་ཁོ་ཡི་གོ་འཛི་རྒྱ་རྒྱུ་མེད་པ་འབྲེལ་བ་འདྲ་བ་བྱས་དགོས།

111. ཤིང་ནགས་ཀྱི་དེབ། (Junglebook)ནང་གི་མོག་ལི་(Mogli)ཤིང་ནགས་སུ་ཁེར་རྒྱུ་བསྐྱད་པས་མི་དང་སྤྱག་

སྐབས་ཀྱི་སྐད་མི་ཤེས་པའི་སྟོན་ཡོད། གཤམ་ཀྱི་ངོས་འཛིན་གྱིས་ཁོ་ཡི་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་གཏོང་སྤྱབ་བས།

- (1) ཁོ་སྐད་ཡིག་ཤོད་སྤྱབ་པའི་ནང་དུ་སྦྱེས་མེད།
- (2) ཁོ་མི་སྐད་ལས་མེས་མ་ཅན་ཀྱི་སྐད་ལ་དགའ་བོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།
- (3) སྤྱ་གུའི་དུས་ནས་སྐད་ཡིག་གི་ཁོར་ཡུག་རྗེས་སྤྱས་ཐེབས་པ་རེད།
- (4) སྤྱ་གུ་ལ་སྦྱི་ཅམ་ནས་དཀའ་ངལ་བྱུང་ཡོད།

112. བརྟག་དབྱེད་རིམ་ཟེར་བ་དེ་.....།

- (1) སློབ་གྲུའི་སྐད་ཡིག་གི་ལམ་སྟོན། (Instruction language of school)
- (2) ཤེས་ཡོན་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ (Academic language)
- (3) སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་འཁོ་ལུགས་ (Social rules of language)
- (4) སློབ་གྲུའི་སྐད་ཡིག་གི་ལྟ་བུ། (Policy of School language)

113. གཤམ་གསལ་གཅིག་སྟོན་འགྲེལ་སྟན་ངག་གི་ཞིབ་འཇུག་མ་རེད།

- (1) སྟན་ངག་གི་བརྗོད་ཆིག (Poetic devices)
- (2) སྟན་ངག་གི་བརྗོད་གཞི། (Theme of poem)
- (3) བད་སྟོད། (Grammar)
- (4) ཆིག (Vocabulary)

114. མ་སྐད་ཡར་རྒྱས་དང་། བརྗོད་བ་བདེ་པོ་ཡོང་བར་མན་པའི་ཐབས་ལམ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་དེ་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) སྐད་མང་ཐབས་ལམ། (Bilingual Method)
- (2) སྐད་ཉན་པའི་ཐབས་ལམ། (Audio-lingual Method)
- (3) ཐད་ཀར་ཐབས། (Direct Method)
- (4) བད་སྟོད་བསྐྱར་བའི་ཐབས་ལམ། (Grammar Translation Method)

115. གཤམ་གསལ་དེ་རྩ་མཐུན་ཐོག་མ་རེད། སློབ་སྦྱང་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་རེད།

- (1) དེས་ཅུམ་རིག་སྦྱི་དང་། དབྱེད་སློམ་ལ་བྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་རེད།
- (2) དེས་དག་ཆ་སྦྱོ་བ་དང་ལག་གིས་ལ་སོགས་ལ་དཀའ་ངལ་སྦྱད་ཀྱི་རེད།
- (3) དེས་སློབ་གིས་ཅུམ་དང་མཉམ་པར་བྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་རེད།
- (4) དེས་ཡི་གེ་ཨང་གི། ཡང་ན། ཤོག་ཐོག་ཆིག་འབྲི་པར་ཐེ་ཆོམ་བྱེད།

116. དག་ཅན་ནས་སློབ་མའི་སློག་ཅུམ་གྱི་གཞི་བཟོན་ལྟན་པར་རོགས་སྦྱོར་དགོས་པ་ནི་.....།

- (1) སློག་སྐྱེད་ལྟན་པར་མཉམ་པར་བྱེད་ཀྱི་རེད།
- (2) ཆིག་གསལ་པའི་སློག་སྐྱེད་ལ་དོ་འཇུག་བྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་རེད།
- (3) སློབ་མས་རང་དོས་ཀྱིས་སློག་པ་དང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ལམ་སྟོན།
- (4) སློག་བཟང་པོའི་ཆད་གཞི་དོས་འཛིན་གནང་བ།

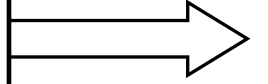
117. འཛིན་བྲུ་གཉིས་པའི་དགོ་ལགས་ནས་སློབ་མས་ཆིག་ངོ་བཟླ་ཐོབ་པར་གཞི་འཛིན་གྱི་ཆིག་སློབ་དེབ་ནང་ཡོད་པའི་ཆིག་ནི་.....།
- (1) དཀའ་བའི་ཆིག་ (Difficult word)
  - (2) བྱ་བའི་ཡུལ་གྱི་ཆིག་ (Passive word)
  - (3) མཐོང་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཆིག་ (Sight word)
  - (4) ཆིག་སྟོན་གི་ཆིག་ (Content word)
118. སྐད་ཡིག་ལས་ཆིག་མང་ཤེས་དགོས་པ་ནི་.....།
- (1) དེ་སྐད་ཡིག་སློབ་འཁྱིད་དང་། སློང་རྒྱར་པན་ཐོགས་ཡོད།
  - (2) སྐད་ཡིག་གསར་པ་སློང་བར་གཞོད་སློབ་ཡོང་གི་རེད།
  - (3) སྐད་ཡིག་འཛིན་བྲུ་དགོ་ཆེན་ལ་ལས་འགན་འཕར་མ་རེད།
  - (4) འཛིན་བྲུ་གསར་པའི་སློབ་མར་དཀའ་ཆོག་རེད།
119. དགོ་ལགས་ནས་འཛིན་བྲུ་བཞི་པའི་སློབ་མ་ལ་བརྗོད་པ་མུང་དུ་དེ་བསམ་སློ་ལེགས་པར་བཏང་ནས་བཟླ་དབྱང་ཕྱིན་དུ་བཟུག་པ་ མ་ཟད་སློབ་མར་དགོས་མཁོ་དང་བསྐྱེད་གུང་སྐྱར་པར་ངེས་སྟོན་པ་དེ་དགོ་ལགས་ནས་ལག་ལེན་.....ཕྱིན་པ་ཡིན།
- (1) ཅེད་རིགས་གི་སློན་སློབ་སློག་པ། (Jigsaw reading)
  - (2) སྤེ་ཆེན་བཅད་དེ་སློག་པ། (Partner reading)
  - (3) རྒྱ་ཆེན་པོའི་སློན་སློབ་སློག་པ། (Extensive reading)
  - (4) རོ་འཁུར་ཆེན་པོའི་སློན་སློབ་སློག་པ། (Intensive reading)
120. སྐད་ཡིག་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་སློན་སློབ་སྐད་ཡིག་ཤེས་པའི་འདོད་པ་ཁེངས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལམ་གྱི་སྐད་ཡིག་སློབ་པ་ལ་.....།
- (1) སྐད་ཡིག་གི་སྒྲ་གདངས་ཉན་པའི་ཐབས་ལམ། (Audio-lingual method)
  - (2) སྐད་ཡིག་གཉིས་བེད་སྤྱོད་གྱི་ཐབས་ལམ། (Bilingual method)
  - (3) སྐད་ཡིག་གི་སྒྲ་གདངས་ངོས་འཛིན། (Structural approach)
  - (4) སྐད་ཡིག་སློབ་འཁྱིད་གྱི་ཐབས་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། (Situational language teaching method)

ཡིག་རྒྱུགས་བས་སྡེ་ཆན་ལྔ་བ་ 121-150 གཤམ་སྤྱིད་
བདམས་ཡོད་ན་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཉིས་བ་ཁོན་ཡིན་དགོས།

Candidates should answer questions
from the following Part – V

(Question no. 121-150) only if they have
opted for **Tibetan** as Language-II.

ཚན་བ་ལྔ་པ། (PART-V)
སྐད་ཡིག་གཉིས་པ། (LANGUAGE-II)
TIBETAN

གཞན་གསལ་སྒྲིབ་ཁྱིད་ཐབས་ལམ་དྲི་བ་(121 ནས་ 135 བར་ལས་ལན་འོས་བ་དེ་མ་ཁོར་བ་འདེམས་དགོས།)

121. ཚགས་དཔར་བྱེད་པ། (Scanning) རྒྱུ་ དེ་དོན་རྟེན་ཆེད་ཡིན།

- (1) གནས་ཚུལ་དམིགས་བསལ་ཁག་གི་གོ་དོན་ཆེད།
- (2) བཟོད་གཞི་དངོས་ཤེས་ཆེད།
- (3) ཚུལ་འབྲི་བའི་བསམ་ཚུལ་ཤེས་ཆེད།
- (4) དཀའ་ཆོགས་ཅན་གྱི་ཆོག་

122. དགོ་ལགས་ནས་ལག་ལེན་དགོས་ལག་བསྟར་གྱི་ཆེད་སྐད་ཡིག་ཡར་རྒྱས་སུ་མ་བྱུང་བ་དེ་སྤྱིར་སྟར་ས་ཡར་རྒྱས་ལ་དམིགས་བ་
ཞིག་རེད། དེ་ནི་.....།

- (1) ལེ་ཡི་བ་། གོ་ཏ་ས་གླི། (Lev Vygotsky)
- (2) སེ་ཁྱེ་མེན་ཀ་ར་ཤཀ། (Stephen Krashen)
- (3) དེན་པི་ཡི་གོ་ཏ། (Jean Piaget)
- (4) རྟེ་ཨ་ཁ་སི་ཀེན་ནཀ། (B.F. Skinner)

123. བརྒྱུད་བསྐྱར་བའི་ཐབས་ལམ་དེ་སྐད་ཡིག་སྒྲིབ་བར་དམིགས་བ་ཡིན།

- (1) གོ་དོན་ལ་དམིགས་བའི་སྒྲིབ་འཁྱིད་ཡིན།
- (2) སྤྱི་གདངས་ལ་ཤུགས་ཐེབས་བའི་སྒྲིབ་འཁྱིད་ཡིན།
- (3) སྐད་ཡིག་དེ་གཙོ་བོ་དམིགས་བ་འདྲ་བ་ཡིན།
- (4) དུས་གསུམ་ལ་དམིགས་བའི་སྒྲིབ་འཁྱིད་ཡིན།

124. གཤམ་གསལ་གཅིག་དེ་བཙུག་ཐབས་སློབ་འཁྱིད་སློབ་པ་མ་རེད།

- (1) དེས་སློབ་མའི་དཀའ་ངལ་དང་། དེ་ལོན་བྱ་ཆོག་ལ་ཕན་པར་དམིགས་པ་ཞིག་རེད།
- (2) དེས་སློབ་མའི་ཆད་ལྡན་སྐྱོང་བ། ཡང་ན། འཛིན་ལས་དམིགས་པ་ཞིག་རེད།
- (3) དེས་སྐད་ཡིག་གི་རྩ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་རེད།
- (4) དེས་དཀའ་ཆོགས་དམིགས་བསལ་ལ་དམིགས་པ་ཞིག་རེད།

125. གཤམ་གསལ་གཅིག་སྐད་མང་ཐོག་མ་རེད།

- (1) དེས་འཁོན་གྱི་ནང་སྤྱ་གྲུ་ཆང་མའི་སྐད་ཆ་ཤོད་སྤངས་ལ་ཕན་པ་ཞིག་རེད།
- (2) དེས་སྐད་ཡིག་སྒྲ་མང་ཤེས་པ་དང་ཤོད་པར་སྐད་ཡིག་གཅིག་ལས་སྒྲག་པ་ཡིན་པ་བསྟན་པ་རེད།
- (3) དེས་ནང་དང་སློབ་གྲུ་ཤི་སྐད་ཡིག་ལ་ཤུགས་གཞོན་བྱེད་པ་རེད།
- (4) དེས་ཨ་ཆད་འཕར་བ་དང་། ལེགས་པོ་ཡོང་བའི་སྤྱ་གྲུ་ཆང་མར་དངོས་ར་སྤྱད་པ་ཞིག་རེད།

126. སྤྱང་བཤད་པ་དེ་སྐད་ཡིག་སློབ་འཁྱིད་ཐོག་གཤམ་ཆེན་ཞིག་རེད། གཤམ་གསལ་སྤྱང་ཤོད་རྒྱ་དེ་གཤམ་ཆེ་ངོས་འཛིན་དགོས།

- (1) སློབ་མ་ནང་ཁུལ་བཟང་སྤྱོད་སྤེལ་བ།
- (2) དེས་སློབ་མའི་ཆོག་སྒྲ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་ཡིན།
- (3) འཛིན་གྱི་ནང་སྤྱོད་སྤེལ་བ།
- (4) སྐད་ཡིག་དངོས་འོ་སྤྱོད་བྱས་པ།

127. འཛིན་གྱ་དང་པོ་དཀྱིལ་འཛིན་པ་ཤི་སྐད་ཡིག་ཤུགས་བརྒྱབ་དགོས། གཤམ་གསལ་སློབ་མ་ལ་སྐད་ཡིག་ཤོད་རྩལ་

གང་གིས་རྒྱས་ཤུགས་སྟོན་རྒྱས་སམ།

- (1) སྟོན་ཆོག་གི་གཞས་བཏང་བ། (Singing rhymes)
- (2) ཀ་མད་སྦྱང་བ། (Learning alphabets)
- (3) དམིགས་དཔེ་སྟོན་པ། (Role Play)
- (4) བཅ་སྤྱོད་ཅེད་མོ། (Grammar Play)

128. སྤྱིར་སྤངས་དག་གི་སྤྱི་སྤྱོད་མ་གཉིས་ཅན་དང་། སྤྱི་ཆོན་ལ་སྤྱོད་ལས་གནང་གི་རེད།

- (1) སྤྱི་གྲུ་རང་དབང་གིས་སྤྱོད་བཞིན་བསྐྱེད་པ་སྤང་མེད་བཏང་གི་རེད།
- (2) འཛིན་གྲུ་སྤྱོད་མ་ཆོས་སྤྱད་ཅོར་མེད་པ་བྱེད་ཀྱི་རེད།
- (3) དག་ལགས་གཡོང་དེ་བཞུགས་པ་དང་། གང་རུང་སྤྱོད་ནས་བཞུགས་ཀྱི་རེད།
- (4) དག་ལགས་ནས་སྤྱི་གྲུ་ཆང་མ་གང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དོ་སྤང་གི་གཞིགས་ཀྱི་རེད།

129. དམའ་རིས་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཆོན་ལ་དག་ལགས་ཆོས་ཡོངས་གྲགས་སྤྱོད་མ་ཆོར་རིས་མོ་འབྲི་བར་ལམ་སྟོན་གནང་གི་རེད།

- (1) དེས་སྤྱི་གྲུ་ཆོ་རི་མོ་མཁའ་ཡོང་བར་རོགས་བྱེད།
- (2) དེས་སྤྱི་གྲུས་ཐེག་འཐེན་དང་། ཞ་སྤྱི་གྲུ་མཐུ་སྤྱབ་པར་ལྷགས་ཐེབས་ཀྱི་རེད།
- (3) སྤྱི་གྲུ་ཆོ་རི་མོ་འབྲི་རྒྱུར་དགའ་བོ་བྱེད།
- (4) དེས་སྤྱི་གྲུ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་ཅུ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ་རེད།

130. འཛིན་གྲུ་གཉིས་པའི་དག་ལགས་ནས་དེབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡར་སྤྱི་གྲུ་ཡོད་པ་དེ་འཛིན་གྲུ་ཡོངས་ཀྱིས་སྤྱོད་གི་ཡོད། དེ་ལ་ཡོད་པའི་དབང་རིས་དང་། རྟོན་གྱིས་པའི་ཡི་གེ་ལས་སྤྱི་ཆོན་ཡོད་པས་སྤྱི་གྲུ་ཆང་མ་དགའ་བའི་རང་སྤྱོད་གི་ཡོད་པ་དེ་དག་ལགས་ནས་གཤམ་གསལ་.....།

- (1) དཔེ་སྤྱོད་མགོ་འཛོམས། (Jigsaw reading)
- (2) སྤྱི་གྲུ་སྤྱོད་པ། (Aloud reading)
- (3) དཔེ་སྤྱོད་ལམ་སྟོན། (Guided reading)
- (4) དཔེ་སྤྱོད་མཉམ་སྤྱོད། (Shared reading)

131. འཛིན་གྲུ་གཉིས་པའི་སྤྱོད་མ་རྩ་ལིན་(Jatin)ན་ཅོག་ལ་སྤྱོད་(སྤྱི་ཉན་སྤྱོད།) ཡོད་པས། བྱེད་རང་སྤྱོད་ཡིག་དག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཁོང་ལ་མ་སྤྱོད་འཆར་གཞི་གང་འདུག་གས།

- (1) སྤྱི་གྲུ་དེ་ལ་དམིགས་བསལ་དོ་སྤང་སྤྱོད་ཆེད་སྤྱི་གྲུ་གཞན་ལ་སྤྱོད་འཐེན་ཅུང་ཤུག་ཏོང་དགོས།
- (2) འཛིན་གྲུ་རོས་ལེན་མི་བྱེད་པ་དང་། སྤྱི་གྲུ་རོགས་མི་སྤྱབ་པ་སྤྱོད་སྤྱིར་ཞུ་དགོས།
- (3) འཛིན་གྲོགས་ལ་ལག་བརྟེན་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ནས་རོགས་བྱེད་དུ་བཅུག
- (4) སྤྱི་གྲུ་དེ་འདྲ་ཤིས་ཡོད་ཡིག་པོ་ཡོང་བའི་ཆེད་དུ་དམིགས་བསལ་སྤྱོད་གྲུ་གཏོང་དགོས།

132. དམ་བཅའ་(ཀ) སྒྲ་བའི་ཤེས་ཡོན་ཟེར་བ་ནི། འབྲི་ཆལ་དང་ཁྲོག་ཆལ་གྱི་སྒྲོན་ལ་གྲིས་པ། ཡང་ན། ཁྲོག་ཐུབ་དགོས།
 དམ་བཅའ་(ཨར།) སྒྲ་བའི་ཤེས་ཡོན་(Early Literary)ཟེར་བ་ནི་སྒྲོབ་གྲར་འབྲི་ཆལ་དང་ཁྲོག་ཆལ་སྒྲོན་དུ་ཡོན་ཏན་དང་
 གཅེས་སྦྱོང་དགོས་པ། (ECCE) ཟེར།

- (1) ཀ་བདེན་པ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཡར་རྒྱུན་མ་རེད།
- (2) ཀ་རྒྱུན་མ་རེད། ཡིན་ནའང་། ཨར་བདེན་པ་རེད།
- (3) ཀ་དང་ཨར་གཉིས་བདེན་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་ཨར་དེ་ཀ་ཡི་འགྲེལ་བ་ཤད་ངོ་མ་རེད།
- (4) ཀ་དང་ཨར་གཉིས་བདེན་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ཨར་དེ་ཀ་ཡི་འགྲེལ་བ་དངོས་གནས་མ་རེད།

133. ཆིག་ལ་དོ་སྣང་། ལྷན་ཆིག་དོ་སྣང་དང་། ཆིག་གི་སྒྲ་གདངས་ལ་དོ་སྣང་དེ་དག་སྐད་ཡིག་སྦྱོང་བཞིན་པའི་སྒྲོབ་མར་འགྲུ་
 བསྐྱར་གྱི་འཆོར་བ་ཡོད་པའི་སྐད་ཡིག་ཞིག་རེད།

- (1) སྐད་ཆ་ཤོད་སྣངས་ལ་དོ་སྣང་། (Communication awareness)
- (2) སྐད་ཆ་བཤད་པར་དོ་སྣང་། (Spoken awareness)
- (3) ཆོམ་ཡིག་དོ་སྣང་། (Literacy awareness)
- (4) སྒྲ་གདངས་ཀྱི་འགྲོས་ལ་དོ་སྣང་། (Phonological awareness)

134. སྐད་ཡིག་ཉམས་པ་ནི། སྐད་ཆ་ཤོད་སྣངས་དང་། གོ་རྟོགས་ལུས་ཆལ་ཉམས་པ་ལ་ཟེར།

- (1) དབང་རྒྱལ་ཅན། (Dyspraxia)
- (2) ཅ་བདར་ཅན། (Dyslexia)
- (3) ཅེས་གཞི་མི་ཐུབ་པ། (Dyscalculia)
- (4) དབུགས་བསགས་ཅན། (Dysphasia)

135. མི་ཆེའི་ནང་དངོས་སུ་གཤོང་ལེན་ཐུབ་པའི་ཆེད་འཛིན་གྲའི་ནང་ཤོད་ཆལ་གྱི་གོ་སྐབས་ཐོག་གཞིན་ལུགས་སྦྱང་བ་ནི།

- (1) སྐད་མང་ཐབས་ལམ། (Bilingual Method)
- (2) ཉན་ཆལ་ཐབས་ལམ། (Audio-lingual Method)
- (3) སྐད་ཆ་ཤོད་ཆལ་སྒྲོབ་འབྲིད་ཀྱི་ལམ་སྟོན།
- (4) བད་སྟོད་པའི་བསྐྱར་གྱི་ཐབས་ལམ།

ལམ་སྟོན། གཤམ་གསལ་བརྗོད་པ་སྟོན་པ་དང་དེ་ལོག་ཅི་བ་༼ 136-143 ༽ལ་ལོས་པའི་ལན་བདེས་ས།

༡༣༡། རི་བོང་ཞིག་ཚུ་འགམ་དུ་ཉལ་སྟོད་པའི་སྐབས་ཉེ་ཁྲིས་ཀྱི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཞིག་ཚུ་ནང་ལྷུང་བའི་ཅལ་སྐྱ་ལ་ཁོ་སྐྱག་སྟེ་བོས།
གཡམས་གཡོན་དུ་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་གང་འདུག་གམ་ཞེས་བྲིས་པར། ཅལ་བྱུང་ངོ་ཞེས་ཟེར། སེམས་ཅན་གཞན་
རྣམས་ཀྱང་ཁོ་ལྟར་བོས། དེ་བཞིན་མ་སྐྱེས། ཅེ་སྐྱུང། སྐྱུང་གི། ལྷག་གཟིག་དོམ་བྲེད་སོགས་ཀྱང་བྲི་བར་ལན་དེ་བཞིན་བཏབ་སྟེ་བོས།
མཐར་སོང་དང་འཕྲད་པས་བྲི་ལན་བཏབ་སྟེ་ཅུང་ཟད་བོས། དེ་མཆོམས་ནས་སོང་སྟེ་རི་བོང་ལ་ཅལ་གང་དུ་ཡོད་ས་སྟོན་ཅིག་ཟེར། ས་
དེ་བསྟན་པས། ཚུའི་ནང་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཆག་བ་དེ་མཐོང་བས་སེམས་ཅན་ཆང་མ་ངོ་ཆ་བའི་གནས་སུ་གྱུར་བ་བཞིན་གནས་ཚུལ་གང་བྱུང་
བར་བཏགས་ཤིང་དཔྱད་དགོས་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པ་ཡིན།

136. རི་བོང་དེ་ཚུ་འགམ་དུ་གང་བྱེད་ནས་སྟོད་ཡོད་པ་རེད་དམ།

- (1) རི་བོང་དེ་ཚུ་འགམ་དུ་གཉིད་ཁྲག་ནས་སྟོད་ཡོད་པ་རེད།
- (2) རི་བོང་དེ་ཚུ་འགམ་དུ་ཉལ་ནས་སྟོད་ཡོད་པ་རེད།
- (3) རི་བོང་དེ་ཚུ་འགམ་དུ་རྩ་བ་བཟོས་ནས་སྟོད་ཡོད་པ་རེད།
- (4) རི་བོང་དེ་ཚུ་འགམ་དུ་ཅེད་མོ་ཅེ་ནས་སྟོད་ཡོད་པ་རེད།

137. རི་བོང་ཚུ་འགམ་དུ་ཉལ་སྟོད་སྐབས་གང་བྱུང་བ་རེད་དམ།

- (1) སྐབས་ཉེ་ཁྲིས་ཀྱི་ཤིང་གི་ཡལ་ག་ཞིག་ཚུ་ནང་ལྷུང་བ་རེད།
- (2) སྐབས་ཉེ་ཁྲིས་ཀྱི་ཤིང་ནས་བྱེའུ་ཞིག་ཚུ་ནང་ལྷུང་བ་རེད།
- (3) སྐབས་ཉེ་ཁྲིས་ཀྱི་ཤིང་སྟོང་གི་ལོ་མ་ཞིག་ཚུ་ནང་ལྷུང་བ་རེད།
- (4) སྐབས་ཉེ་ཁྲིས་ཀྱི་ཤིང་ནས་རི་བོང་གཞན་ཞིག་ཚུ་ནང་ལྷུང་བ་རེད།

138. རི་བོང་ཚུ་འགམ་དུ་ཉལ་སྟོད་སྐབས་སྐྱ་གང་འདྲ་ཞིག་ཐོས་པ་ཡིན་ནམ།

- (1) རལ་སྐྱ་ཐེར་བའི་སྐྱ་ཞིག་ཐོས་པ་རེད།
- (2) རལ་སྐྱ་ཐེར་བའི་སྐྱ་ཞིག་ཐོས་པ་རེད།
- (3) ཆལ་སྐྱ་ཐེར་བའི་སྐྱ་ཞིག་ཐོས་པ་རེད།
- (4) ཅལ་སྐྱ་ཐེར་བའི་སྐྱ་ཞིག་ཐོས་པ་རེད།

139. ཅལ་ཟེར་བའི་སྐྱ་དེ་རི་བོང་གིས་ཐོས་པ་དང་རི་བོང་གིས་གང་བྱས་སམ།

- (1) རི་བོང་འཛིགས་སྐྱག་ཆེན་པོ་བྱང་ནས་མིག་རྩམ་པ་རེད།
- (2) རི་བོང་འཛིགས་སྐྱག་ཆེན་པོ་བྱང་ནས་སྐད་ལོར་བ་རེད།
- (3) རི་བོང་འཛིགས་སྐྱག་ཆེན་པོ་བྱང་ནས་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།
- (4) རི་བོང་འཛིགས་སྐྱག་མེད་པ་བཟུ་བྱ་ཕྱིན་པ་རེད།

140. རི་བོང་བོས་ཕྱིན་པ་དང་པོ་སྤྱས་མཐོང་བ་རེད་དམ།

- (1) རི་བོང་བོས་འཁྲོ་བ་དང་པོ་ཕྱ་སྤྱས་ཀྱིས་མཐོང་བ་རེད།
- (2) རི་བོང་བོས་འཁྲོ་བ་དང་པོ་སྟག་གིས་མཐོང་བ་རེད།
- (3) རི་བོང་བོས་འཁྲོ་བ་དང་པོ་ཅེ་སྤྱང་གིས་མཐོང་བ་རེད།
- (4) རི་བོང་བོས་འཁྲོ་བ་དང་པོ་སྤྱང་གིས་མཐོང་བ་རེད།

141. སེམས་ཅན་ཆང་མ་རི་བོང་གི་རྗེས་སུ་བོས་དགོས་པ་གང་བྱང་བ་རེད་དམ།

- (1) རི་བོང་གིས་ཇལ་ཟེར་བ་འདུག་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།
- (2) རི་བོང་གིས་ཉལ་ཟེར་བ་འདུག་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།
- (3) རི་བོང་གིས་ཅལ་ཟེར་བ་འདུག་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།
- (4) རི་བོང་གིས་ཆལ་ཟེར་བ་འདུག་ཟེར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།

142. སེམས་ཅན་ཆང་མ་རི་རྗེས་སུ་སྤྱ་བོས་ཕྱིན་པ་རེད་དམ།

- (1) སེམས་ཅན་ཆང་མ་རི་རྗེས་སུ་སྤྱ་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།
- (2) སེམས་ཅན་ཆང་མ་རི་རྗེས་སུ་སྤྱང་གི་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།
- (3) སེམས་ཅན་ཆང་མ་རི་རྗེས་སུ་སྟག་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།
- (4) སེམས་ཅན་ཆང་མ་རི་རྗེས་སུ་ཕྱ་མོ་བོས་ཕྱིན་པ་རེད།

143. མཐའ་མ་ཅལ་ཟེར་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པ་དེ་སྤྱས་བཅོས་སམ།

- (1) མཐའ་མ་ཅལ་ཟེར་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པ་བཅོས་མཁན་དེ་སྤྱེ་རེད།
- (2) མཐའ་མ་ཅལ་ཟེར་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པ་བཅོས་མཁན་དེ་པོ་རོག་རེད།
- (3) མཐའ་མ་ཅལ་ཟེར་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པ་བཅོས་མཁན་དེ་ཕྱ་མོ་རེད།
- (4) མཐའ་མ་ཅལ་ཟེར་བའི་འཛིགས་པ་མེད་པ་བཅོས་མཁན་དེ་ཅེ་སྤྱང་རེད།

གཤམ་གསལ་བརྗོད་པ་ལེགས་པར་བསྟགས་ཏེ་འོས་པའི་ལན་འདེམས་དགོས།

༡༣། མི་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དགོས་པ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཀྱང་ལས་དཔེ་འབྲིང་དང་སློབ་འབྲིང་ལྷན་དགོས་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཙམ་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཤེས་ཡོང་བ་ལས། དེ་དང་བསྟན་སློབ་མས་ཀྱང་འབད་བཅོམ། ཉིན་བསྟན་བཅོམ་འབྲས་བྱེད་དགོས་པ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཡིན་ནའང་སེམས་བརྒྱད་ཡོན་ཏན་གྱིས་མ་འདུལ་ན། ཡོན་ཏན་དེ་སྤྱི་ཚོགས་དཔྱག་པའི་ལག་ཆར་བེད་སྤྱོད་བྱ་བ་ཞིན་ཡོད་པ་ནི། སློབ་སྦྱང་གིས་དེ་ཙམ་བཟང་པོར་མན་མ་ཐོགས་པར་ངོས་འཛིན་དགོས། སློབ་སྦྱང་དེ་ཆེ་འདིའི་ལྟ་གོས་གཏམ་གསུམ་ཙམ་གྱི་ཆེད་དུ་མིན་པ་ཤེས་དགོས། དེ་མིན་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དེ་རང་གཞན་ཡོངས་ཀྱི་བདེ་ཐབས་ལ་མན་པ་ཞིག་དགོས་སྟེ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་བཞིན་ཤེས་ཡོན་ལག་པོ་ཞིག་བེད་སྤྱོད་ན་དེའི་ཆོད་ཀྱི་རང་ལ་ཡང་ཆེ་འདིར་སྤྱིད་པ་དང་མན་པ་ཞིག་ཡོད་སྟེ་རེད། དེར་དུས་འཇམ་སྒྲིང་ཡོངས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་སྦྱང་ཡོང་བའི་ཆེད་སློབ་བྲ་མང་དག་བཅུགས། འཛིན་བྲའི་ནང་གི་སློབ་སྦྱང་དེ་འཛིན་རིམ་གང་ཡིན་ཐོན་པའི་ལག་འབྲེར་ཁང་སྒྲིའི་ལྷན་མིག་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། ལག་འབྲེར་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ལས་སྣེ་འབྲེན་ནང་འཇུག་ལྷགས་བྱ་བྱས་ཀྱང་། དངོས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ནི། ལས་ཀ་གང་བྱས་པ་དེ་ལ་ཉམས་སྦྱང་བསགས་པས་དེའི་ཡོན་ཏན་དངོས་རྒྱས་པར་བྱེད། དེ་ལྟར་ཡིན་པ་ནི། དབྱིན་སྐད་དུ། Bookish knowledge v/s Knowledge ཟེར་བའི་དབྱད་རྩོམ་ལས་ཤེས་སོ།

144. མི་ལ་དགོས་སྟེ་གཙོ་པོ་དེ་གང་རེད་དམ།

- (1) དེ་ནི་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དེ་རེད།
- (2) དེ་ནི་སྤྱི་དོན་མཁས་དགོས་པ་དེ་རེད།
- (3) དེ་ནི་དཔུལ་དཔལ་འབྱོར་དེ་རེད།
- (4) དེ་ནི་དབང་ཆ་གོ་ས་དེ་རེད།

145. སློབ་མ་རང་ཉིད་ལ་ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཆད་ལྔ་ཞིག་དགོས་པ་ལ་སློབ་མ་རང་ཉིད་ནས་གང་བྱེད་དགོས་སམ།

- (1) སློབ་མ་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་འབད་བཅོམ་དེ་ཙམ་བྱེད་མི་དགོས་པ་ཡིན།
- (2) སློབ་མ་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་འབད་བཅོམ་བྱེད་དགོས་མི་དགོས་དོན་ཡོད་པ་མི།
- (3) སློབ་མ་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་འབད་བཅོམ་བྱེད་དགོས་པ་ཡིན།
- (4) སློབ་མ་རང་ཉིད་ནས་ཀྱང་འབད་བཅོམ་བྱེད་མི་དགོས་པ་ཡིན།

146. སེམས་རྒྱུད་མ་འདུལ་ན་ཡོན་ཏན་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་ལ་གང་ཡོང་ཉེ་ཡོད་པ་ཡིན།
- (1) སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྟོག་ཁྲ་བཟོ་མཁན་ཞིག་ཆགས་པ་ཡིན།
  - (2) སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་མིན་ཟེ་ཆོས་ཡོད་པ་རེད།
  - (3) སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་པ་ཡིན།
  - (4) སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྐད་སྒྲགས་ཡོང་པ་ཡིན།
147. སློབ་སྦྱོང་ཡོད་ཀྱང་བཟང་སྦྱོང་མེད་ན་གང་ཡོང་པ་ཡིན་ནམ།
- (1) སྤྱི་ཚོགས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བའི་ལག་ཆ་ཆགས་ཀྱི་རེད།
  - (2) སྤྱི་ཚོགས་ཆེག་བསྐྱེལ་ཆགས་པའི་ལག་ཆ་ཆགས་ཀྱི་རེད།
  - (3) སྤྱི་ཚོགས་དཀྱུག་པའི་ལག་ཆ་ཆགས་ཀྱི་རེད།
  - (4) སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་པའི་ལག་ཆ་ཆགས་ཀྱི་རེད།
148. ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་ཡོད་པ་ནང་བཞེན་མི་དེ་ལ་གང་དགོས་པ་རེད།
- (1) མི་དེ་ལ་དདུལ་དཔལ་འབྱོར་ཡག་པོ་ཡོད་དགོས།
  - (2) མི་དེ་ལ་པ་མ་སྤྲོད་མཆེད་ཡག་པོ་དགོས་པ་ཡིན།
  - (3) མི་དེ་སྤང་བྱུང་ལྡན་པ་དགོས།
  - (4) མི་དེ་ལ་བཟང་སྦྱོང་དགོས་པ་ཡིན།
149. ཤེས་བྱ་ཡོན་ཏན་དེ་ལྟ་གོས་གཏམ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་ཡིན་ནམ་མིན།
- (1) མ་རེད།
  - (2) དེའི་དོན་དུ་རེད།
  - (3) མིན།
  - (4) གང་ཤེས།
150. དེང་དུས་ཡོན་ཏན་ཤེས་སྤང་ཡོང་བའི་ཆེད་གང་བཙུག་གི་ཡོད་དམ།
- (1) སྦྱོང་བསྟར་གྱི་བསྟེ་གནས་གང་མང་བཙུག་གི་ཡོད་པ་རེད།
  - (2) ཤེས་ཡོན་གྱི་བསྟེ་གནས་གང་མང་བཙུག་གི་ཡོད་པ་རེད།
  - (3) བཟོ་གྲའི་བསྟེ་གནས་གང་མང་བཙུག་གི་ཡོད་པ་རེད།
  - (4) ཆོས་ཀྱི་བསྟེ་གནས་གང་མང་བཙུག་གི་ཡོད་པ་རེད།

SPACE FOR ROUGH WORK

SPACE FOR ROUGH WORK

གཤམ་གྱི་ལམ་སྟོན་ལྟུང་གཞུག་གཞུག་བྱས་ཏེ་སྒྲིག་དགོས།

- ༡ རྟེན་འགྲུལ་ལ་ལན་མ་བཞག་སྟོན་བྱེད་པ་(Question booklet)དུ་བཞག་པའི་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གསལ་བཤད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལེགས་པར་སྒྲིགས་དགོས།
- ༢ རྟེན་འགྲུལ་ལ་ལན་བཞི་འདམ་ཀ་སྤྱད་ཡོད་པ་ལས་འོས་པའི་ལན་དེ་ལན་ཤོག་གི་སྟོན་དབྱིབས་ནང་སྤྱད་སྒྲིག་སྟོན་གང་རུང་གིས་ནག་སྤྱིབ་གཏོང་དགོས། ནག་སྤྱིབ་བཏང་བའི་སྟོན་དབྱིབས་ལ་བསྐྱར་བསྐྱབ་བྱ་མི་ཆོག
- ༣ ལན་ཤོག་(OMR)སྤྱབས་ཆེགས་དང་། མངོན་ཏྲགས་(Sign)སོགས་བརྒྱབ་མི་རུང་བ་ཡིན།
- ༤ རྟེན་ཤོག་དང་། ལན་ཤོག་གཉིས་ཀྱི་ཨང་གྲངས་མི་མཐུན་པ་ཡོད་ན་ལམ་སེང་བརྗེ་བོ་བརྒྱབ་དགོས།
- ༥ རྒྱགས་སྟོན་པས། རྟེན་ཤོག་ཨང་དང་། ལན་ཤོག་ཨང་། རྟེན་ཤོག་མ་ཞོར་བ་བྲིས་དགོས།
- ༦ OMRལན་ཤོག་གི་ཏྲགས་བཞག་པ་དེ་འཕྲུལ་ཆས་(a machine)ཀྱིས་འཇུག་གྱི་ཡོད་པས་གསལ་བཤད་ཁག་རང་གི་འཇུག་ཁུགས་ལག་འཁུར་(Admit Card)ནང་གང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་འཇུག་པ་འབྲི་དགོས།
- ༧ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་སར་ལག་ཐོགས་ཁ་པར་(Mobile) དང་ཡིག་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་ཆས་གང་ཡང་འཁུར་ཏེ་ཡོང་མི་ཆོག
- ༨ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་ཁང་(Exam Room) ཡིག་རྒྱགས་ཆོགས་ཁང་(Exam Hall)ནང་ལག་ཐོགས་ཁ་པར་དང་། འབྲེལ་ལམ་སྤྲུལ་ཆས་(Communication device)ལ་སོགས་འཁུར་མི་ཆོག གལ་སྲིད་འཁུར་ཡོད་པ་མཐུས་པ་དང་ཉ་གོ་ན་ཁྱེད་རང་གི་ཡིག་ཆ་དེ་དཔེ་བཞུགས་བྱས་པར་དོས་འཛིན་གྱིས་ཁྱེད་རང་ལ་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཉེས་ཆད་དང་། ཡིག་ཆ་དེ་གཏོང་ཡུལ་ནས་ཕྱིར་སྤྱད་གནང་གི་རེད།
- ༩ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་སར་རང་གི་རྟེན་ཤོག་ལག་འཁུར་(Admit Card)སྟོན་དགོས་པ་ཡིན།
- ༡༠ ཡིག་རྒྱགས་འབྲི་སྐབས་ཡིག་རྒྱགས་དོན་མ་པས་བཀའ་ཁྲིལ་མེད་པར་གང་རུང་དུ་འབྲི་མི་ཆོག
- ༡༡ ལན་ཤོག་(Answer sheet)དང་འབྱོར་ཤོག་(Attendance sheet)གི་སྟེང་ས་ཏྲགས་ལན་གཉིས་བཞག་དགོས། ལན་ཤོག་དེ་ཡིག་ཆ་དོན་མ་པར་དེས་པར་དུ་བཅུ་སྟོན་བྱས་ཏེ་ཕྱིར་ཐོན་བྱ་དགོས།
- ༡༢ རྩིས་གཞི་ཡོ་ཆས་(Electronic Device)གང་ཡང་བེད་སྟོར་གཏོང་མི་ཆོག་པ་སེམས་ནང་ནན་བོ་ངེས་དགོས།
- ༡༣ ཁྲིམས་མཐུན་སྤྱིག་སྟོན་གྱི་ཐོག་ནས་ཡིག་རྒྱགས་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།
- ༡༤ རྟེན་ཤོག་(Question Paper)དང་ལན་ཤོག་(Answer sheet)གང་ནས་ཀྱང་ཤོག་བྱའི་ཆན་པ་ཅ་ནས་བཞག་མི་ཆོག
- ༡༥ དུས་ཚོད་རྫོགས་མཆམས་ལན་ཤོག་ཡིག་ཆ་དོན་མ་པར་འཕྲུལ་ཏེ་རྟེན་ཤོག་རང་གི་མཉམ་དུ་འཁུར་ཆོག

READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY :

1. The manner in which the different questions are to be answered has been explained in the Test Booklet which you should read carefully before actually answering the questions.
2. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with **Blue/Black Ball Point Pen** on **Side-2** of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed.
3. The candidates should ensure that the Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the Answer Sheet.
4. Handle the Test Booklet and Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and Answer Sheet Code or Number), another set will be provided.
5. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet/Answer Sheet in the Attendance Sheet.
6. A machine will read the coded information in the OMR Answer Sheet. Hence, no information should be left incomplete and it should not be different from the information given in the Admit Card.
7. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the Examination Hall/Room.
8. Mobile phones, wireless communication devices (even in switched off mode) and the other banned items should not be brought in the examination halls/rooms. Failing to comply with this instruction, will be considered as using unfair means in the examination and action will be taken against the candidate including cancellation of examination.
9. Each candidate must show on demand his / her Admit Card to the Invigilator.
10. No candidate, without special permission of the Centre Superintendent or Invigilator, should leave his / her seat.
11. The candidates should not leave the Examination Hall/Room without handing over their Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where candidate has not signed the Attendance Sheet second time will be deemed not to have handed over the Answer Sheet and dealt with as an unfair means case. **The candidates are also required to put their left-hand THUMB impression in the space provided in the Attendance Sheet.**
12. Use of Electronic/Manual Calculator is prohibited.
13. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Examining Body with regard to their conduct in the Examination Hall/Room. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Examining Body.
14. No part of the Test Booklet and Answer Sheet shall be detached under any circumstances.
15. **On completion of the test, the candidate must hand over the Answer Sheet to the Invigilator in the Room/Hall. The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.**

निम्नलिखित निर्देशों को ध्यान से पढ़ें :

1. जिस प्रकार से विभिन्न प्रश्नों के उत्तर दिए जाने हैं उसका वर्णन परीक्षा पुस्तिका में किया गया है, जिसे आप प्रश्नों का उत्तर देने से पहले ध्यान से पढ़ लें।
2. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह नीले/काले बॉल पॉइंट पेन से भरें। एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है।
3. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ। परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक उत्तर पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें।
4. परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं उत्तर पत्र के कोड या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी।
5. परीक्षा पुस्तिका/उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका कोड व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से उपस्थिति-पत्र में लिखें।
6. OMR उत्तर पत्र में कोडित जानकारी को एक मशीन पढ़ेगी। इसलिए कोई भी सूचना अधूरी न छोड़ें और यह प्रवेश पत्र में दी गई सूचना से भिन्न नहीं होनी चाहिए।
7. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश पत्र के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज़ की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है।
8. मोबाइल फोन, बेतार संचार युक्तियाँ (स्विच ऑफ अवस्था में भी) और अन्य प्रतिबंधित वस्तुएँ परीक्षा हॉल/कक्ष में नहीं लाई जानी चाहिए। इस सूचना का पालन न होने पर इसे परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग माना जाएगा और परीक्षार्थी के विरुद्ध कार्यवाही की जाएगी, परीक्षा रद्द करने सहित।
9. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-पत्र दिखाएँ।
10. केन्द्र अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें।
11. कार्यरत निरीक्षक को अपना उत्तर पत्र दिए बिना एवं उपस्थिति-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल/कक्ष नहीं छोड़ेंगे। यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार उपस्थिति-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए तो यह माना जाएगा कि उसने उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा। परीक्षार्थी अपने बाएँ हाथ के अँगूठे का निशान उपस्थिति-पत्र में दिए गए स्थान पर अवश्य लगाएँ।
12. इलेक्ट्रॉनिक/हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है।
13. परीक्षा-हॉल/कक्ष में आचरण के लिए परीक्षार्थी परीक्षण संस्था के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं। अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला परीक्षण संस्था के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा।
14. किसी भी परिस्थिति में परीक्षा पुस्तिका और उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें।
15. परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी कक्ष/हॉल छोड़ने से पूर्व उत्तर पत्र निरीक्षक को अवश्य सौंप दें। परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं।